

Додаток 1
до рішення LVII сесії VIII скликання
Донецької селищної ради
від 29.04.2024 р. № 2507- VIII
у редакції рішення
від 18.06.2025 р. № 3357 -VIII

**План
трансформації мережі
закладів загальної середньої освіти
Донецької селищної територіальної громади
на 2024-2027 роки
у новій редакції**

1.ВИЗНАЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ, НА РОЗВ'ЯЗАННЯ ЯКОЇ СПРЯМОВАНИЙ ПЛАН

На сьогодні в Україні відбувається активний процес системної трансформації освітньої сфери для забезпечення нової якості освіти на всіх рівнях: від дошкільної – до вищої освіти та освіти дорослих.

Станом на сьогодні для багатьох органів місцевого самоврядування гостро стоять питання оптимізації закладів освіти, їх перейменування, зміни типу тощо. Підставою тому слугують закони у сфері освіти, які приймаються з певною періодичністю. Законом України від 05.09.2017 № 2145-VIII «Про освіту» було передбачено, що переоформлення установчих документів закладів освіти з метою приведення їх у відповідність із цим Законом здійснюється протягом п'яти років з дня набрання чинності цим Законом (до вересня 2022 року).

З прийняттям та вступом в дію Закону України від 16.01.2020 № 463-IX «Про повну загальну середню освіту» з'явилося законодавче підґрунтя для реформування системи загальної середньої освіти, що має сприяти підвищенню якості освіти та освітньої діяльності, істотному зростанню інтелектуального та культурного потенціалу суспільства та особистості.

У зв'язку з цим виникла необхідність приведення до вимог чинного законодавства мережі закладів загальної середньої освіти Донецької селищної територіальної громади.

Переоформлення установчих документів закладів освіти з метою приведення їх у відповідність із новим чинним законодавством планувалось здійснити протягом п'яти років з дня набрання чинності Закону України «Про освіту» (до вересня 2022 року).

Проте, зважаючи на необхідність вдосконалення окремих положень законодавства, прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення механізмів формування мережі ліцеїв для запровадження якісної профільної середньої освіти», що набрав чинності 08.08.2021 року. Згідно внесених змін до законодавства продовжено перехідний період для трансформації, оптимізації мережі закладів освіти та строки впорядкування документів закладів загальної середньої освіти, а саме:

рекомендовано засновникам закладів освіти, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти, до 01 вересня 2027 року привести установчі документи закладів освіти у відповідність із цим Законом, врахувавши строки набрання чинності окремими положеннями цього Закону.

Однак, Верховній Раді Автономної Республіки Крим, обласним (з урахуванням пропозицій міських, сільських, селищних рад), Київській та Севастопольській міським радам до 01 вересня 2024 року необхідно затвердити плани формування мережі закладів освіти, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти, з урахуванням вимог Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення механізмів формування мережі ліцеїв для запровадження якісної профільної середньої освіти до ліцеїв», щодо безпечного, інклюзивного та цифрового освітнього простору, демографічних показників розвитку відповідних адміністративно-територіальних одиниць, спроможності територіальних громад, профілізації старшої профільної школи і необхідності охоплення на відповідній території усіх профілів навчання, визначених законодавством, з метою гарантування і забезпечення права кожного учня на вибір відповідного профілю навчання.

Засновникам ліцеїв до 01 вересня 2027 року необхідно забезпечити з урахуванням вимог законодавства виконання затверджених Верховною Радою Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими радами планів, передбачених пунктом 5² Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення механізмів формування мережі ліцеїв для запровадження якісної профільної середньої освіти» (тобто планів формування мережі закладів освіти), шляхом утворення та забезпечення ліцеїв належною матеріально-технічною базою, обладнанням, доступом до мережі Інтернет, відібрати на конкурсних засадах педагогічних працівників, провести

конкурс відповідно до вимог цього Закону на посаду керівника закладу освіти та вжити інших необхідних дій, визначених відповідними планами та законодавством.

Тобто стосовно ліцеїв у засновника першочергове завдання — визначити своє бачення мережі ліцеїв у громаді з урахуванням вимог до таких закладів та розглянути шляхи запровадження змін.

2.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ОСВІТИ

Статтею 35 Закону України «Про повну загальну середню освіту» визначено нові типи закладів освіти, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти: «Здобуття повної загальної середньої освіти на певному рівні забезпечують:

- початкова школа, що забезпечує здобуття початкової освіти;
- гімназія, що забезпечує здобуття базової середньої освіти;
- ліцей, що забезпечує здобуття профільної середньої освіти.

Початкова школа функціонує як окрема юридична особа або як структурний підрозділ гімназії. За рішенням засновника початкова школа, гімназія може включати дошкільний підрозділ, за умови його розміщення в окремій будівлі або відокремленому приміщенні з окремими входом/виходом і територією для вихованців дошкільного підрозділу.

Гімназія та ліцей функціонують як окремі юридичні особи.

За рішенням засновника ліцей може також забезпечувати здобуття базової середньої освіти та, як виняток, здобуття початкової освіти.

Заклад загальної середньої освіти, що здійснює освітню діяльність на декількох рівнях загальної середньої освіти, має тип закладу вищого рівня, на якому провадиться освітня діяльність.

Приватні та корпоративні заклади освіти, а також заклади загальної середньої освіти, особливості освітньої діяльності яких визначені міжнародними договорами України, можуть здійснювати освітню діяльність одночасно на всіх рівнях повної загальної середньої освіти.

Статтею 32 Закону України «Про повну загальну середню освіту» визначено основні **вимоги до ліцеїв**.

Для започаткування та проведення освітньої діяльності комунального ліцею засновник має забезпечити відповідність такого закладу освіти вимогам, що визначені цим Законом, положенням про ліцей та Ліцензійним умовам, у тому числі щодо:

- функціонування не менше двох класів за трьома профілями навчання на рівні профільної середньої освіти (протягом 10-12 років навчання учнів, вводиться в дію з 01.09.2027 року);
- функціонування ліцею як окремої юридичної особи, відокремленої від початкової школи та гімназії, крім випадків, визначених цим Законом;
- забезпечення здобуття учнями профільної середньої освіти відповідно до профілів навчання з навчальним навантаженням та з можливістю обрання учнями навчальних предметів (інтегрованих курсів, інших освітніх компонентів) в обсягах, що визначаються законодавством;
- створення безпечного, інклюзивного та цифрового освітнього середовища відповідно до вимог законодавства;
- підвезення (у разі потреби) учнів і педагогічних працівників до закладу освіти (місця навчання, роботи) та у зворотному напрямку до місця проживання (за потреби) на відстань, що визначається законодавством;
- забезпечення проживання учнів у пансіонах у разі, якщо час їхнього доїзду до ліцею буде більше норми, визначеної законодавством;
- забезпечення учасникам освітнього процесу вільного і безоплатного бездротового доступу до мережі Інтернет з характеристиками, що відповідають вимогам законодавства, у приміщеннях закладу освіти, у тому числі у пансіоні;
- забезпечення здобувачів освіти харчуванням у порядку та відповідно до вимог, визначених Кабінетом Міністрів України;

— відповідності іншим вимогам, визначеним законодавством.

Реалізація положень Закону України «Про повну загальну середню освіту» потребує прийняття деталізованого Плану трансформації мережі закладів загальної середньої освіти Донецької селищної територіальної громади на 2024-2027 роки та прийняття відповідних управлінських рішень як засновнику, так і уповноваженому органу.

3. МЕТА ПЛАНУ

Метою Плану трансформації мережі закладів загальної середньої освіти Донецької селищної територіальної громади на 2024-2027 роки є створення розгалуженої мережі різних типів закладів загальної середньої освіти Донецької селищної територіальної громади, що забезпечить територіальну доступність початкової та/або базової середньої освіти та створить умови для здобуття учнями якісної профільної освіти.

4. АНАЛІЗ ІСНУЮЧОЇ МЕРЕЖІ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Відповідно до статті 25 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», керуючись законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 903 «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», наказом Міністерства освіти і науки України від 10.10.2024 № 1451 «Про затвердження Концептуальних засад реформування профільної середньої освіти (академічні ліцеї)», Плану трансформації мережі закладів загальної середньої освіти Донецької селищної територіальної громади на 2024-2027 роки, затвердженого рішенням LVII сесії Донецької селищної ради VIII скликання від 29.04.2024 № 2507 – VIII, ураховуючи результати публічного громадського обговорення проєктів рішень Донецької селищної ради з питань оптимізації закладів середньої освіти, протокол засідання робочої групи з питань оптимізації мережі закладів загальної середньої освіти Донецької селищної територіальної громади від 02.06.2025 №1 та потреби жителів громади у наданні якісних освітніх послуг, з метою формування мережі профільних ліцеїв у Донецькій селищній територіальній громаді, які з 01 вересня 2027 року забезпечуватимуть здобуття повної загальної середньої освіти, та гарантують забезпечення права кожного здобувача освіти на вибір профілю навчання відділом освіти Донецької селищної ради підготовлено проєкт рішення «Про внесення змін до рішення LVII сесії Донецької селищної ради VIII скликання від 29.04.2024 № 2507 - VIII «Про затвердження Плану трансформації мережі закладів загальної середньої освіти Донецької селищної територіальної громади на 2024-2027 роки» та Плану трансформації мережі закладів загальної середньої освіти Донецької селищної територіальної громади на 2024-2027 роки»

Необхідність прийняття цього рішення пов'язана з наступним.

Наказом Міністерства освіти і науки України від 10.10.2024 № 1451 «Про затвердження Концептуальних засад реформування профільної середньої освіти (академічні ліцеї)» затверджено Концептуальні засади реформування профільної середньої освіти (академічні ліцеї), якими, серед іншого, визначено, що оптимальним варіантом для започаткування та проведення освітньої діяльності ліцею є те, що засновник має забезпечити відповідність такого закладу освіти вимозі функціонування не менше як чотирьох класів та 100 учнів й учениць за одним роком навчання, на рівні профільної середньої освіти (протягом 10-12 років навчання учнівства) за винятком випадків, визначених Кабінетом Міністрів України. Мережа ліцеїв має бути такою, щоб забезпечити вибір профілів для учнів-або багатопрофільні ліцеї, або кілька ліцеїв із різними профілями на доступній відстані. Слід зазначити, що План трансформації мережі закладів загальної середньої освіти Донецької селищної територіальної громади на 2024-2027 роки, затвердженого рішенням LVII сесії Донецької селищної ради VIII скликання від 29.04.2024 № 2507 - VIII - виконаний на 43%. Станом на 01.06.2025 року залишилось 4 заклади освіти (Андріївський ліцей №2 Донецької

селищної ради, Донецький ліцей №2 Донецької селищної ради, Пришибський ліцей Донецької селищної ради та П'ятигірський ліцей Донецької селищної ради), які відповідно до встановлених термінів влітку 2025-2026 років повинні перепрофілюватися (змінити тип) та змінити найменування. Наразі, за реалізованим планом в Донецькій селищній територіальній громаді діє 6 закладів загальної середньої освіти з яких: ліцеїв-6.

Разом з тим, діюча мережа ліцеїв не в повній мірі відповідає вимогам сьогодення у зв'язку із наступним: Оптимальне функціонування мережі академічних ліцеїв громади повинно виходити з об'єктивно існуючого запиту на освітні послуги.

Станом на 01.06.2025 в закладах загальної середньої освіти комунальної власності Донецької селищної територіальної громади навчаються 1723 учні. Це на 4 % (66 учнів) менше, ніж було станом на 01.06.2024. Відбувається міграція населення за кордон, що в першу чергу пов'язана з воєнними діями в країні. За межами громади навчаються 288 учнів. В 6 ліцях функціонують сім (10-х) класів та вісім (11-х) класів. Загальна кількість учнів старшої школи – 246. Із них 42 учні навчаються за межами громади. Кількість учнів старшої школи зменшилась на 24 учні у порівнянні з 2023/2024 навчальним роком. Середня наповнюваність у цьому навчальному році 10-х класів – 17 учнів, 11-х класів – 16 учнів. Таким чином, кількість учнів за останні роки в закладах загальної середньої освіти суттєво зменшилась. Зменшення кількості учнів впливає на наповнюваність класів, що є основною складовою розрахунку освітньої субвенції. При цьому, як свідчить демографічний прогноз по Україні, надалі кількість учнів буде стрімко спадати. Щорічно 70-75 % випускників базової середньої школи вступають до 10-х класів ліцеїв, а 25-30 % - до закладів професійної (професійно-технічної) або фахової передвищої освіти.

У 2029/2030 навчальному році, коли в ліцях вперше одночасно навчатимуться 10, 11, 12 класи, контингент учнів ліцеїв становитиме близько 1105 учнів (з них 70 % від 515 учнів, які в 2024/2025 навчальному році навчаються в 5-7-х класах).

Планується, що 30 % учнів підуть навчатися в ЗП (ПТ або ФПО). Максимальне навантаження на ліцеї розраховується відповідно до кількості дітей, які будуть навчатися в 10-12-х класах у 2029/2030 навчальному році. Цю демографічну групу зараз складають діти, які навчаються в 5-7-х класах. Із них 70 % (360 учнів) - можуть навчатися в 10-12-х класах. Аналіз кількості у 2024/2025 навчальному році 7-х класів та учнів в них показав, що потенційна кількість 10-х класів та учнів в них у 2027/2028 навчальному році не буде відповідати вимогам статті 32 Закону України «Про повну загальну середню освіту, а також Концептуальним засадам реформування профільної середньої освіти (академічні ліцеї) визначеними наказом Міністерства освіти і науки України від 10.10.2024 року № 1451 «Про затвердження Концептуальних засад реформування профільної середньої освіти (академічні ліцеї)». Саме кількість здобувачів освіти у старшій школі свідчить про те, що серед закладів загальної середньої освіти не має потреби в такій кількості ліцеїв. Оскільки певна кількість ліцеїв не зможе забезпечити здобуття профільної освіти, а саме не зможе відкрити по чотири та більше класів на паралелі 10-12-х класів, в яких зможуть навчатися по 100 і більше учнів. Також, аналіз профілів навчання учнів, дублювання профілів в ліцях, які розташовані поруч, показники випускників шкіл у НМТ (ЗНО) та результати участі учнів ліцеїв в предметних олімпіадах та МАН свідчить про те, що якість організованого навчання потребує удосконалення. Тому в кожній громаді визначено ліцеї, які зможуть забезпечити якісну профільну освіту з дотриманням всіх вимог і в яких будуть створенні належні матеріально-технічні бази та лабораторії, сформовані висококваліфіковані педагогічні колективи, забезпечено функціонування не менше як чотирьох класів та 100 учнів й учениць за одним роком навчання, на рівні профільної середньої освіти (протягом 10-12 років навчання), які будуть пропонувати на вибір щонайменше три профілі в межах одного, двох або трьох кластерів (мовно-літературного, соціальногуманітарного чи STEAM). Доступ до них та територіальне розташування були одними з маркерів, за якими формувалася нова селищна мережа профільної середньої освіти. При цьому, учні, поблизу домівок яких не буде ліцеїв,

будуть мати можливість доходити / доїжджати на навчання і/або жити в пансіонах при ліцєях.

ОЧІКУВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ: Внесення на розгляд Донецької селищної ради проекту рішення «Про внесення змін до рішення LVII сесії Донецької селищної ради VIII скликання від 29.04.2024 № 2507 - VIII «Про затвердження Плану трансформації мережі закладів загальної середньої освіти Донецької селищної територіальної громади на 2024-2027 роки».

МОЖЛИВІ РИЗИКИ: Відсутні.

ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ: Фінансові витрати у межах бюджетних коштів.

5. ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ ТА ЗАХОДІВ ПЛАНУ, СТРОКИ ТА ЕТАПИ ЙОГО ВИКОНАННЯ

Завданнями Плану є:

1. Створення ефективної мережі закладів загальної середньої освіти, виходячи із територіальних особливостей, демографії, забезпечення якості освіти.
2. Здійснення заходів щодо приведення типів закладів загальної середньої освіти у відповідність до вимог чинного законодавства України.

6. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ ПЛАНУ

Основними результатами, яких планується досягти, є:

- здійснення заходів щодо приведення типів закладів загальної середньої освіти Донецької селищної територіальної громади у відповідності до вимог чинного законодавства України;
- створення ефективної, доступної та спроможної мережі початкових шкіл та гімназій;
- формуванням мережі ліцеїв, які за умов наявності стандарту профільної середньої освіти, відповідної типової освітньої програми та на підставі відповідного рішення Кабінету Міністрів України зможуть з 2027 р. запровадити трирічні освітні програми в межах дванадцятирічної повної загальної середньої освіти;
- створення умов для індивідуальної траєкторії розвитку здобувачів освіти, їх самореалізації, вибору професії та оволодіння ключовими компетентностями, необхідними для успішної самореалізації, соціалізації, подальшої трудової діяльності.

7. КООРДИНАЦІЯ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ХОДОМ ВИКОНАННЯ ПЛАНУ

Виконавець заходів, передбачених Планом, - відділ освіти Донецької селищної ради (начальник- Тетяна ШЕЛЕСТ).

Координатор заходів, передбачених Планом,- заступник селищного голови з питань діяльності виконавчих органів ради - Наталія ШИНКАРЕНКО.

Контроль за реалізацією заходів, передбачених Планом, здійснюють постійні комісії:

- з питань планування фінансів, бюджету, соціально-економічного розвитку, інвестицій та міжнародного співробітництва (голова комісії - депутат Андрій КУЛИК) ;
- з питань охорони здоров'я, освіти, культури, молоді, спорту, соціального захисту населення та праці (голова комісії - депутат Микола СЕРЕДА)

Секретар ради

Анастасія РОМАНОВСЬКА

Додаток 2
до рішення LVII сесії VIII скликання
Донецької селищної ради
від 29.04.2024 р. № 2507- VIII
у редакції рішення
від 18.06. 2025 р. № 3357-VIII

ПЛАН
трансформації закладів загальної середньої освіти
Донецької селищної територіальної громади
на 2024-2027 роки
у новій редакції

№	Найменування закладу	Заходи перехідного періоду	Найменування закладу після перепрофілювання (зміни типу) або зміни найменування	Рівень освіти, що забезпечується закладом	Термін перепрофілювання (зміни типу) або зміни найменування закладу
1	Андріївський ліцей №1 Донецької селищної ради Ізюмського району Харківської області	Оформлення статутних документів академічного профільного ліцею Проведення конкурсу на посаду директора академічного профільного ліцею	Андріївський ліцей №1 Донецької селищної ради Ізюмського району Харківської області	початкова освіта, базова середня освіта, профільна середня освіта	2027
2	Андріївський ліцей №2 Донецької селищної ради Ізюмського району Харківської області	1.Припинення набору до 10 класу з 2027 року. 2.Зміна установчих документів закладу	Андріївська гімназія Донецької селищної ради Ізюмського району Харківської області	початкова освіта, базова середня освіта	2027
3	Донецький ліцей №1 Донецької селищної ради Ізюмського району Харківської області	Оформлення статутних документів академічного профільного ліцею Проведення конкурсу	Донецький ліцей №1 Донецької селищної ради Ізюмського району Харківської області	початкова освіта, базова середня освіта, профільна середня освіта	2027

		на посаду директора академічного профільного ліцею			
4	Донецький ліцей №2 Донецької селищної ради Ізюмського району Харківської області	Припинення набору до 10 класу з 2027 року. 2.Зміна установчих документів закладу	Донецька гімназія Донецької селищної ради Ізюмського району Харківської області	початкова освіта, базова середня освіта	2027
5	П'ятигірський ліцей Донецької селищної ради Ізюмського району Харківської області	1.Припинення набору до 10 класу з 2027 року 2. Зміна установчих документів закладу	П'ятигірська гімназія Донецької селищної ради Ізюмського району Харківської області	початкова освіта, базова середня освіта	2027
6	Пришибський ліцей Донецької селищної ради Ізюмського району Харківської області	1.Припинення набору до 10 класу з 2027 року 2. Зміна установчих документів закладу	Пришибська гімназія Донецької селищної ради Ізюмського району Харківської області	дошкільна освіта, початкова освіта, базова середня освіта	2027

* Порядок реалізації заходів, визначених Планом трансформації закладів загальної середньої освіти Донецької селищної територіальної громади на 2024-2027 роки може змінюватися у разі внесення відповідних змін до нормативно-правових актів України.

Секретар ради

Анастасія РОМАНОВСЬКА